ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, - семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка управління персоналом
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада
праці та економічної теорії

Шаповалов Віталій Олегович
к.е.н., доцент
доцент кафедри управління персоналом, економіки

Контактний телефон	+38-050-30-52-362
Електронна адреса	shapovaloff79@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http:// http://www.ypep.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	**Мета** навчальної дисципліни «Моделювання і прогнозування ринку праці» - сформувати у здобувачів системні знання теоретичних основ, методів та інструментів моделювання і прогнозування ринку праці, а також навички застосування кількісних методів аналізу, економетричних моделей та аналітичного моніторингу на макро- та мікрорівнях для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Проблемно-порівняльний, кейсово-пошуковий, дискусійно-діалоговий, методи візуалізації, розрахунково-аналітичні, моделювання, проєктний, евристичний, інформаційно-аналітичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність базових економічних знань
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем. ПР2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. ПР8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань. ПР10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами. ПР11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. ПР12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ПР13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. ПР16. Уміти розробляти й оцінювати HR-політики з урахуванням стратегічних пріоритетів організації, сучасних економічних підходів, інституційних умов і нормативно-правових вимог. ПР18. Здійснювати аналітичне забезпечення HR-рішень на основі збору, обробки та інтерпретації даних із застосуванням економічного, кількісного та прогнозного аналізу.	інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК3 .Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. СК12. Здатність розробляти й оцінювати HR-політики з урахуванням стратегічних пріоритетів організації, сучасних економічних підходів, інституційних умов і нормативно-правових вимог. СК14. Здатність здійснювати аналітичне забезпечення HR-рішень шляхом збору, обробки та інтерпретації даних про персонал і трудові процеси із застосуванням сучасних методів економічного, кількісного та прогнозного аналізу. СК15. Здатність формувати та реалізовувати стратегії розвитку персоналу відповідно до цілей організації та змін зовнішнього середовища, використовуючи сучасні моделі, інжиніринг HR-процесів, інноваційні персонал-технології та принципи сталого розвитку

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи та аналітичні методи моделювання ринку праці		
Тема 1. Вступ до моделювання та прогнозування ринку праці: сутність, цілі, завдання	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 2. Теоретико-методичні підходи до аналізу ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 3. Ключові показники функціонування ринку праці та їх аналітичне використання	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 4. Методи кількісного аналізу ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.***

		Завдання 3. Виконати тестування за темою.
Тема 5. Методи якісного аналізу ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Модуль 2. Практичне моделювання, прогнозування та моніторинг ринку праці		
Тема 6. Економетричне моделювання ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 7. Сценарний аналіз ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 8. Прогнозування кадрових потреб підприємства	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 9. Сучасні цифрові інструменти моделювання ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***
Тема 10. Інструменти моніторингу та оцінки ефективності прогнозів ринку праці	Виконання домашнього завдання; робота на практичних заняттях; виконання завдань дистанційного курсу.	***Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми*** ***Завдання 2. Виконати практичне (аналітичне) завдання за темою.*** ***Завдання 3. Виконати тестування за темою.***

Інформаційні джерела

1. Економетрика [Текст] : навч. посіб. / Харченко В. В., Наконечна К. В. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Ред.-вид. від. НУБіП України, 2024. - 348 с.
2. Економетрика в RStudio [Текст] : навч. посіб. / В. М. Кобець ; Херсон. держ. ун-т. - Одеса : Гельветика, 2021. - 131 с.
3. Малярець Л. М. Економіко-математичні методи та моделі : навчальний посібник / Л. М. Малярець. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 412 с.
4. Оліскевич М. О. Економетричне моделювання динамічних процесів розвитку ринку праці України : монографія / М. О. Оліскевич. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 400 с.
5. Малиш Н. А. Моделювання економічних процесів ринкової економіки : навчальний посібник / Н. А. Малиш. - Київ : МАУП, 2004. - 118, [1] с.
6. Скляренко О. В., Терещук Г. М., Колодінська Я. О. Економіко-математичне моделювання : навч. посібник. Київ : Вид-во Європейського університету, 2024. 200 с.
7. Скляренко О. В., Терещук Г. М., Колодінська Я. О. Моделювання економічних систем у прикладах і задачах : навч. посібник. 2-ге вид., оновл. і доп. Київ: Вид-во Європейського університету, 2023. 205 с.
8. Прімєрова, О. К., & Спаріш, А. І. (2024). Моделювання ринку праці України: системно-динамічний підхід. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки, 9(1), 80–86. https://doi.org/10.18523/2519-4739.2024.9.1.80-86
9. Галущак М. П., Галущак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. – Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. – 160 с.
10. Бандоріна Л.М., Лозовська Л.І., Савчук Л.М. Моделювання економіки: навч. посібник. Дніпро: УДУНТ, 2022. 154 с.

11. Касьяненко В.О., Старченко Л.В. Моделювання та прогнозування економічних процесів: конспект лекцій. Суми: Університетська книга, 2023. 185 с.
12. Яцько О.М., Томка Ю.Я. Дослідження операцій та теорія ігор: навч.- метод, посібник. Чернівці: Технодрук, 2023. 392 с.
13. Вітлінський В.В. Моделювання економіки [Електрон. ресурс]. URL: http://fingal.com.ua/content/view/202/39/

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Моделювання та прогнозування ринку праці» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із суттєвим порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
  - Положення про організацію освітнього процесу *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf*
  - Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf*
  - Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf*
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню згідно розкладу консультацій. За об'єктивних причин здобувач може скористатися правом на навчання за індивідуальним графіком з вільним відвідуванням навчальних занять.
  - Порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком з вільним відвідуванням навчальних занять *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por_navch_ind_gr.pdf*
- **Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання навчальних завдань заборонено.
  В ПУЕТ діють:
  - Кодекс честі студента *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf* .
  - Положення про академічну доброчесність *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf*
  - Положення про запобігання випадків академічного плагіату *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf*
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
  - Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf*
  - Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf*
  - Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf; інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/.
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
  - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf*
  - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf*
  - Положення про уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/poloz-pro-upos-corrupt.pdf*
  - Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням та підтримки рівності *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/02/polozh_protydiia_dyskr.pdf*
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

- Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/
- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/
- Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/
- Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	**Максимальна кількість балів**
Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання (20 балів); робота на практичних заняттях (10 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання (20 балів); робота на практичних заняттях (10 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	3-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	3-5
	Підготовка та захист реферату	3-5
	Результати неформальної освіти	до 20
2. Науково-дослідна	Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Участь у роботі студентських наукових гуртків	5
	Публікація результатів власних досліджень у наукових виданнях (тези, стаття)	до 20

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни